

PRZEDMIOTOWY ZASADY OCENIANIA Z CHEMII
DLA KLAS VII - VIII – W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 16
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH

Autor Agata Pasek

PODSTAWA PRAWNA:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 maja 2021r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (D.U. 2021 poz. 1016).
- Statut Szkoły Podstawowej.
- *Podstawa programowa z chemii.*

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych.

Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcoworocznej nauczyciel posiłkuje się średnią ważoną, bierze pod uwagę opanowanie wymaganego materiału, ale również postępy ucznia i jego wkład pracy (wartość dodaną). Ocena semestralna lub końcoworoczna nie może różnić się od średniej ważonej o więcej niż jeden stopień.

Przy ocenie pracy ucznia przyjmuje się następujące wagi:

- 5 –wszystkie prace pisemne (sprawdziany, testy); (w przypadku testu zdalnego – waga 4)
- 4 – odpowiedzi ustne, kartkówki; (w przypadku kartkówki zdalnej – waga 3)
- 3- projekty realizowane w grupach;
- 2–pisemne zadania domowe, referaty, aktywność na lekcji;
- inna –ustalona indywidualnie przez nauczyciela

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z chemii:

- sprawdziany:
 - planuje się na zakończenie działu,
 - uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
 - przed sprawdzianem nauczyciel podaje jego zakres programowy,
 - sprawdzian może poprzedza lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
- Kartkówki:
 - nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki,
 - kartkówka powinna by tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykona wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
- Odpowiedź ustna, obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając ją, nauczyciel bierze pod uwagę:
 - zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,

- właściwe posługiwanie się pojęciami,
- zawartość merytoryczną wypowiedzi,
- sposób formułowania wypowiedzi.
- praca domowa jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji, sprawdzana jest wyrywkowo,
- aktywność i praca na lekcji,
- prace dodatkowe - obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji itp.
- zeszyt ucznia – kontrola prowadzenia notatek i wykonywania zadań, błędy ortograficzne nie obniżają oceny. Jeżeli zeszyt ucznia prowadzony jest bez zastrzeżeń to może spowodować podwyższenie oceny semestralnej lub końcoworocznej.
- efektywny udział w konkursach.
W ciągu semestru uczeń otrzymuje co najmniej 8 ocen.

Szczegółowe kryteria ocen cząstkowych:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- proponuje nietypowe, innowacyjne rozwiązania,
- osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu szkolnym i wyższym.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii, Internetu,
- projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- biegle zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,

- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów, korzystając w razie potrzeby z pomocy nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: układ okresowy pierwiastków chemicznych, wykresy, tablice chemiczne,
- bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne,
- zapisuje i uzgadnia równania prostych reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne
- zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wzorów chemicznych.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne do każdego działu tematycznego są dostępne u nauczyciela.

Wymagania dla uczniów cudzoziemców

1) zakresie nauczania uczniów cudzoziemców należy pamiętać o:

- poznaniu podstawowych zasad komunikacji z danym uczniem;
- zdiagnozowaniu za pomocą wywiadu, obserwacji oraz wystandaryzowanych i obiektywnych testów:
 - znajomości języka polskiego (wg sprawności: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie);
 - znajomości alfabetu;
 - znajomości innego języka, np. w przypadku uczniów zza wschodniej granicy – języka rosyjskiego i/lub angielskiego;
 - wiedzy i kompetencji;

- dostosowaniu formy przekazywania treści nauczania do poziomu językowego ucznia – dostosowujemy materiały edukacyjne **na poziomie językowym**, a nie w obszarze treści edukacyjnych (materiał poddany obróbce „glottodydaktycznej” powinien nadal realizować treści zgodne z podstawą programową dla danego przedmiotu); dostosowujemy tzn. upraszczamy treści z podręcznika, treści zeszytu ćwiczeń, testy, sprawdziany, dodatkowe materiały dydaktyczne, polecenia, treści narracyjne, materiał ikonograficzny, podpisy pod zdjęciami itp., udostępniamy uczniowi słowniczki z terminologią, dodatkową ikonografię), w wyjątkowych sytuacjach umożliwienie korzystania z translatora w telefonie komórkowym,
- zdiagnozowaniu możliwych różnic poziomów nauczania w kraju pochodzenia ucznia;
- wykorzystaniu dodatkowej wiedzy i umiejętności, które posiada uczeń;
- wstrzymywaniu się od oceniania przez okres zależny od danego ucznia – jego sytuacji/stanu psychicznego (np. uchodźca, emigrant) i możliwości komunikacyjnych;
- ocenianiu wiedzy i umiejętności, a nie umiejętności językowych;
- docenianiu wysiłku ucznia i jego postępów;
- byciu elastycznym i unikaniu stereotypowego myślenia.

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami:

1. Uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno –pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Nauczyciel przy ocenianiu uwzględnia przede wszystkim: mocne strony ucznia, aktywność na zajęciach, zainteresowania ucznia, zaangażowanie i włożony wysiłek.

Postanowienia końcowe:

1. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie plusów i minusów:
 - a) Uczeń otrzymuje „plusa” za:
 - samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji,
 - krótką poprawną odpowiedź ustną,
 - pomoc nauczycielowi przy prowadzeniu zajęć (np. podczas doświadczeń),
 - aktywną pracę w grupie,
 - pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu,

b) Uczeń otrzymuje „minusa” za:

- nie wykonywanie poleceń nauczyciela dotyczących realizacji nowego tematu bądź utrwalania poznanych wcześniej umiejętności i czynności (np. nie prowadzi notatek z lekcji, nie wykonuje ćwiczeń),
- brak aktywnej pracy w grupie,

Plusy i minusy są zamieniane na oceny (5 plusów = ocena bardzo dobra, 3 minusy = ocena niedostateczna).

2. Uczeń ma prawo do: zgłoszenia braku pracy domowej lub nieprzygotowania się do zajęć bez ponoszenia konsekwencji - dwa razy w ciągu semestru
Powyższe ustalenia nie dotyczą zapowiedzianych sprawdzianów.
 - 1) Uczeń zobowiązany jest do zgłoszenia nieprzygotowania nauczycielowi podczas sprawdzania obecności. Fakt nieprzygotowania zapisywany jest w dzienniku lekcyjnym symbolem (NP). W przypadku wykorzystania przez ucznia limitu nieprzygotowań (2 NP na semestr) otrzymuje ocenę niedostateczną za każde kolejne nieprzygotowanie nieusprawiedliwione.
 - 2) Nieprzygotowanie ucznia do lekcji z przyczyn losowych udokumentowane pisemnie w dzienniku nie powoduje konsekwencji w postaci oceny niedostatecznej.
 - 3) Niezgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
 - 4) Przez nieprzygotowanie rozumie się:
 - a) brak pisemnej pracy domowej lub brak zeszytu z tą pracą
 - b) nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej
 - c) nieprzygotowanie do nieprzewidzianej kartkówki
3. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.
4. Sprawdziany pisemne będą ocenione przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od ich napisania. W sytuacjach, gdy nauczyciel np. zachoruje lub jest na szkoleniu, termin może ulec zmianie.
5. Rodzice (prawni opiekunowie) mają wgląd w prace pisemne swoich dzieci na terenie szkoły i w obecności nauczyciela podczas zebrań ogólnych z rodzicami oraz konsultacji indywidualnych. Ponadto na prośbę rodzica sprawdzone i ocenione prace kontrolne przekazywane są uczniom do domu. Uczniowie potwierdzają wówczas fakt przekazania im pracy podpisem na przygotowanym przez nauczyciela wykazie obok otrzymanej oceny. Uczeń ma obowiązek zwrócić podpisaną przez rodzica pracę na najbliższej lekcji.
6. Na prośbę uczniów nauczyciel może zmienić termin sprawdzianu pisemnego. Jednakże konsekwencje w postaci zwiększenia liczby prac pisemnych w tygodniach następnym ponoszą uczniowie.
7. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu z uzasadnionych przyczyn (dłuższa choroba, min. 4 dni), powinien go napisać w ciągu 2 tygodni w terminie ustalonym przez nauczyciela.
8. Uczeń ma prawo poprawiania wyników niekorzystnych z pisemnych form kontroli wiadomości i umiejętności. Poprawianie ocen nie jest jednak obligatoryjne i zależy od decyzji ucznia. Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem; poprawa nie może jednak odbyć się później niż dwa tygodnie od daty oddania prac. Ocenę wyższą uzyskaną podczas poprawiania wyników niekorzystnych wpisuje się do dziennika. Oceną braną pod uwagę podczas klasyfikacji jest średnia ocen uzyskana z pracy pisemnej i poprawy.

9. W sytuacji, gdy uczeń postąpił nieuczciwie i oddał pracę będącą plagiatem, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawienia oraz uwagę i punkty ujemny.
10. Uczeń, który w czasie sprawdzianu lub kartkówki zostanie przyłapany na ściąganiu, otrzyma upomnienie, następnie obniżoną ocenę, a gdy nadal będzie ściągał, ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
11. Uczeń, który opuścił 50% lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.
12. Dla uczniów, o których mowa w punkcie 10, przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny.
13. Ocenianie jest jawne.
14. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach (wynikające np. z nieobecności), biorąc udział w zajęciach dodatkowych lub drogą indywidualnych konsultacji z nauczycielem
15. Prace pisemne oceniane są według skali procentowej: punktacja / ocena
 - 90 – 100 % oraz wykonanie zadania dodatkowego ,treść wykraczająca poza bieżący zakres wymagań, itp. - celujący
 - 90 – 100 % bardzo dobry
 - 71 – 89 % dobry
 - 51 – 70 % dostateczny
 - 36 – 50 % dopuszczający
 - 0 - 35 % niedostateczny
16. Zasady ustalenia oceny śródrocznej oraz klasyfikacji końcoworocznej:
 - 1) Nie przewiduje się poprawiania ocen na koniec semestru; uczeń ma obowiązek pracować systematycznie.
 - 2) Ważna jest systematyczność i pracowitość ucznia, jego aktywność, predyspozycje przedmiotowe.
 - 3) Jeżeli uczeń otrzyma semestralną lub końcoworoczną ocenę niedostateczną zgłasza się do nauczyciela prowadzącego po zagadnienia z wyznaczonego zakresu materiału. Forma poprawy oceny jest indywidualnie ustalana z uczniem w zależności od jego predyspozycji przedmiotowych.
 - 4) Ocena semestralna lub końcowa może być podwyższona przez nauczyciela do oceny o jeden wyższej w przypadku, gdy uczeń osiągał sukcesy w konkursach chemicznych lub inne sukcesy związane z chemią.
 - 5) Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub końcowo rocznej nauczyciel może też podwyższyć ocenę biorąc pod uwagę systematyczność i pracowitość ucznia, jego aktywność, oraz predyspozycje przedmiotowe.
17. Podczas nauczania zdalnego uczeń ma obowiązek:
 - 1) Wykonywać w zeszycie i wskazanych przez nauczyciela kartach pracy ćwiczenia.

- 2) Przesłać drogą elektroniczną (Office 365 - Outlook, dziennik elektroniczny) w terminie wyznaczonym przez nauczyciela rozwiązane przez siebie prace (karty pracy, zadania, testy) które zostaną ocenione zgodnie z kryteriami. Nietrzymanie ustalonego terminu jest równoznaczne z oceną niedostateczną.